

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gld. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XIII.

V Celovcu, 30. kimovca 1894.

Štev. 27.

Shod zaupnih mož in velika Einspieler-Slomšekova slavnost v Celovcu dné 24. vinotoka 1894.

Naši nasprotniki se zbirajo zdaj v Celovcu, zdaj v Beljaku, zdaj v Velikovem, ter se na svojih „parteitagih“ posvetujejo, kako bi nas Slovence najhitreje ugonobili, potlačili, ponemčili ali na kak drug način iz poti spravili. Mi pa nočemo živi v grob, ampak hočemo prosto in svobodno živeti kot gospodarji na svoji zemlji, ne pa kot tlačani kakoga družega národa ali kake politične stranke. Mi hočemo živeti po svoji veri in svojih šegah, ter govoriti svoj slovenski jezik. Za to imamo Božjo in človeško pravico. Nasprotniki naše vere, našega jezika in naših državljanских pravic so torej tudi naši nasprotniki, ker nam hočejo vzeti to, kar je nam najdražje in najmilejše. Zoper te ljudi se moramo braniti z vsemi močmi in z vsemi silami. Kakor oni sklicujejo shode, v katerih se posvetujejo, kako bi nas v svoj jarem potlačili, tako moramo mi napravljati shode in se posvetovati, kako se bomo branili. Tak shod bomo imeli dné 24. vinotoka t. l. v pivovarni „Massgarten“ v Celovcu. Pričetek mu bo o 1/2 3. uri popoldne. Naše „katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“, ki to zborovanje sklicuje, vabi na ta shod vse zavedne koroške slovenske rodoljube duhovnega in posvetnega stanu. Dobro došli so pa tudi ljubi gostje iz drugih slovenskih pokrajin. Ker se bo govorilo o zelo imenitnih zadevah, želeli je, da bi vsaka koroško-slovenska občina poslala nekaj veljavnih možakov na to posvetovanje. Pred vsem pa naj se udeležé tega shoda vsi slovenski župani, predsedniki krajskih šolskih svetov in predsedniki ali odborniki slovenskih posojilnic.

Marsiktera rodoljubna Slovenka poreče morda: „Vedno le kar samo možke vabijo na zборе, me ženske pa smo povsod prezirane“. To pot pa ne bo tako. Pri političnem zborovanju popoludne seveda ženske nemale dovoljenega ustopa, ker to prepoveduje postava. Dobro došle pa bodo Slovenke pri veliki Einspieler-Slomšekovi slavnosti, ki se v istih prostorih začne zvečer po sklepu političnega zborovanja. Za to slavnost se delajo

velike priprave, in obeta biti sijajna, kakor je bila lansko spomlad Leonova slavnost. Za slavnostnega govornika je naprošen sloveči rodoljub preč. gosp. dr. Anton Medved iz Maribora. Iz Kamnika bodo prišli slavno znani pevci „Liraši“ in najela se je godba. Tudi deklamacij ne bo manjkalo in predstavljali se bodo dramatični prizori ter še marsikaj drugega lepega. To bo gotovo vredno, da si vsak zaveden Slovenec in vsaka zavedna Slovenka pogleda, zato upamo, da bodo prav rodoljubne Slovenke svoje močje napeljevale na to, da pridejo z njimi na ta dan v Celovec.

Kaj pa ta slavnost pomeni? Mi hočemo svojo hvaležnost pokazati dvema slavnima možema in velikima dobrotnikoma slovenskega rodú, rajnemu voditelju koroških Slovencev msgr. Andreju Einspielerju in rajnemu knezoškofu Lavantinskemu Antonu Martinu Slomšek. Ta dva slavna rodoljuba sta nam ustanovila slavno in prekoristno družbo sv. Mohorja. Kolikor sta še sicer storila v blagor Slovencev na književnem in šolskem polju, v političnih bojih itd., to nam bo popisal slavnostni govornik veliko bolje in lepše, nego bi mi storiti zamogli, zato bomo skrbeli za to, da dobimo njegov govor, ki ga hočemo pozneje v „Miru“ natisniti.

Upamo, da nas na ta izvanredni večer obišče tudi mnogo milih slovenskih bratov iz sosednih dežel, da postane slavnost tem sijajnejša, popolnejša in tem navdušenejša. Naprej zastava Slave!

Slava Zilanom in Kanalcem!

Nepričakovano srečno so se vršile zadnje volitve v Zilski dolini, najprej za državni zbor, potem pa tudi za deželni zbor. Pri volitvi za deželni zbor so bili poklicani tudi spodnji Zilani in Kanaleci. Strahoma smo čakali na izid, bali smo se posebno za občine Goriče, Smreče (Št. Jur) in za Ukve. Pomagal je Bog, in naša zmaga je bila sijajnejša, nego smo si upali pričakovati. Razun Podkloštra, kjer odločujejo uradniki in drugi tuji priseljenci, zmagala je naša slovenska stranka po celi Zilski dolini noter do Št. Mohorja, do nemške jezikovne meje. Slovenski Kanaleci pa so brez izjeme zvesto stali pri naši zastavi. Vse tekanje in govoričenje učiteljev in drugih postreščekov libe-

ralne stranke, vse priduševanje nemških nacionalcev, vsi shodi in govori „bauernbundarjev“ so bili tedaj zastonj; nebeški blagoslov je bil na strani pravične stvari. Hvala gre pa tudi poštemu in značajnemu ljudstvu. Zilan ali Kanalec ni tisti omahljivec, kakoršnih je drugodi na kupe, da bi danes tako govoril, jutri pa nasprotniku, ali celo da bi svoj glas prodal; Zilan in Kanalec sta možata in značajna; kar je za dobro spoznal, pri tem ostane. Bili so v mrežah liberalcev, dokler niso imeli političnega pouka. Ko smo pa v teh krajih nekaj shodov napravili in ljudem razložili, za kaj se gre, in kakšne namene ter nazore da imajo različne stranke, spoznali so nepokvarjeni ljudje takoj svoje prave prijatelje in se jih zvesto oklenili, kakor spričujejo volitve. Kolikor pa smo mi to pošteno in hrabro ljudstvo opazovati priliko imeli, ni ta preobrat mimogredoč, kakor bi zažgal škopo slame, ampak vsi, ki to ljudstvo poznajo, zatrjujejo nam (in s tem se vjema tudi naše lastno opazovanje), da je to ljudstvo stanovitnega srca in da bo tudi zanaprej zvesto slovensko in le vedno bolj zavedno postalo, tako, da se bo zamoglo drugim Slovincem v zgled postavljati. Bog daj, da bi nas to upanje ne goljufalo!

Ker pa že ravno o Zilanih govorimo, pride nam na misel neki dolg, ktereja že davno dolžujemo enemu naših pisateljev iz prve dóbe našega prerodenja; veleučnemu in rodoljubnemu pisatelju Jarniku, rojenemu Zilanu, dolžni smo postaviti dostojen spomenik. Da se to izvrši, skrbeti morajo v prvi vrsti koroški rodoljubi, v drugi vrsti pa slovensko pisateljsko društvo v Ljubljani. Naj se torej omenjeni krogi brez odloga poprimajo te zadeve in naj poskrbijo, da se vkup spravi potreben denar za vzidanje kamenite spominske plošče v Jarnikovi rojstni hiši. Na dan, ko se ima plošča odkriti, to mora biti že prihodnje leto, pa se napravi v Jarnikovi rojstni vasi v Zilski dolini velika slovenska slavnost v čast in veselje vseh Zilanov in na radost cele mile Slovenije. Takrat naj pridejo v Zilsko dolino tudi mnogi primorski, kranjski in štajerski Slovenci, da bodo tudi oni spoznali naše vrle Zilane in čedne Zilanke v njih národnih noših. To bo dan bratovskega sestanka, dan, kakoršnega je Bog dal!

Šestnajsto letno poročilo

bratovščine za vedno česčenje presv. Rešnjega Telesa in za oskrbovanje revnih cerkvá s cerkveno opravo v Krški škofiji.

Leto 1893-1894.

Dné 14. kimovca ob 11. uri popoldne se je otvorila razstava cerkvene oprave v prisotnosti mil. g. knezoškofa Jožefa in mnogih duhovnikov, društvenih gospej, grofinje Clary Aldringen, svetlosti grofinje Hoyos, baroninje Mac Nevin in druge katoliške gospóde. To razstavo je priredilo, kakor vsako leto, zgoraj imenovano društvo. Otvoril je razstavo društveni predsednik čast. g. dr. Alojzij Cigoj O. S. B. s sledečim nagovorom: „Preuzvišeni gospod knezoškof! Slavna skupščina! Društvo, ki ima namen, vedno čast dajati najsvetejšemu zakramentu in ob enem podpirati revne cerkve s cerkveno opravo, da se zamore Božja služba dostojno obhajati, obstoji zdaj že 16 let. Zadnje leto je bilo še precej dobro, za kar naj bo izrečena ponižna zahvala Bogu Vsegamogočnemu, delilcu vsega dobrega. Število članov se je pomnožilo; k 66 dosedanjim podružnicam so pristopile 4 nove: Št. Lipš pod Juno, Sele, Kellerberg in Rubland; narastle pa so podružnice Vrata, Morče, Domačale in Doberla ves. Lani je bilo obdarovanih 39 cerkvá, letos pa smo tako srečni, da zamoremo 60 cerkvá razveseliti z manjšimi ali večimi darovi. Tudi letošnji račun je ugodnejši mimo lanskega. Iz doneskov društvenikov, iz darov in iz skupička za naročeno in plačano cerkveno opravo je bilo do-

hodkov 3651 gld. 65 kr., potrosilo pa se je 3726 gld. 57 kr., torej je primanjkljaja le 74 gld. 92 kr. Razdelilo se bo: 22 mašnih plaščev, 4 pluviali, 8 vel, 2 burzi, 10 štol, 40 korporalijev, 84 purifikatorijev, 48 pal, 58 lavab, 20 humeralijev, 10 altarnih prtov, 13 alb, 8 koreteljnov, 7 cingul, 2 altarni blazini, 3 altarne odeje, 4 obhajilni prtí, 6 brisalk in 10 oblek za ministrante. Po odštetem plačnem blagu v znesku 200 gld., stane ta oprava 1600 gld. Krasnih in dragocenih oprav seveda nemamo, ker se društvo uzdržuje le iz milih darov; zato se pa tudi ne hvalimo, da so naši izdelki kdo vé kake nenavadne umetniške prikazni. Gledalo pa se je na to, da se je oprava delala okusno in pravilno po cerkvenih predpisih; kar je bilo mogoče, storilo se je tudi za okrašenje izdelkov. Minuli so namreč časi, ko se je Božja služba opravljala brez zunanjega sijaja v temnih katakombah. Ko se je nevesta Kristusova smela javno pokazati, štela si je v dolžnost, olišpati se dostojno za svojega ženina.

Če hoče kdo kako društvo počastiti in priporočiti, je navada, da kaže na celo delovanje tega društva. Torej se hočemo tudi mi na kratko spominjati, kaj je to naše društvo že vse storilo. Od ustanovnega leta 1878. se je sprejelo 7700 udov. Čeravno so mnogi pomrli, drugi izstopili, vendar jih je bilo vedno več tisoč in ti so v teku 16 let mnogo tisoč molitvenih ur opravili pred presv. Rešnjim Telesom, na tisoče prošenj se je stavilo do Božjega Zveličarja, naj posameznim in celemu ljudstvu pomaga v dušnih in telesnih potrebah. Da se v deželi krščansko mišljenje zopet zbujá, da se nekteri tako rekoč skušajo, kdo bi izumil bolj-

ših pomočkov, da se zacelijo dušne in gospodarske rane, ki deželo tlačijo, pripisati se sme ta prikazen moči molitve, podvojene molitve raznih pobožnih društev, katerih središče je naša bratovščina vednega česčenja.

Ne zdi se mi potrebno, da bi našteval, koliko in kakošnih darov smo od l. 1878. že razdelili med revne cerkve. Le v skupnem znesku omenim, da je društvo izdelalo in razdelilo cerkvene oprave v tem času za 26.000 gld. Pri tem pa ni uštetá oprava, ki je bila naročena in plačana. Med temi darovi je bilo 53 pluvialov, 373 mašnih plaščev, 137 koreteljnov in 153 alb. Tudi se je mnogo poprav izvršilo brezplačno. Naša bratovščina se vojskuje zoper dvojno zlo našega časa, zoper versko mlačnost in zoper zatopljenost v posvetne reči; zato naj ta bratovščina процvita in raste! Naj se marljive gospe, njim na čelu visokorodna grofinja Rosenberg-Orsini, tudi zanaprej ne utrudijo pri tem bogoljubnem delu, naj društveniki radovoljno dajejo svoje doneske in naj Bog blagoslovi naše društvo! Mil. g. knezoškofa pa prosim, naj blagovoljno naše društvo vnovič priporoči ter naj mu podelijo svoj višjepastirski blagoslov!“

Zdaj so mil. g. knezoškof stopili na govorniški oder in prelepo govorili. Glavne misli njih govora so bile:

„Sin Božji je vernikom dal dvoje skrivnostnih znamenj, okoli katerih se suče krščansko življenje: 1. znamenje keliha in hostije, 2. znamenje sv. križa. V kelihi je dragocena kri našega Zveličarja, ktera nas umije, da smo vredni, stopiti v nebeško kraljestvo. Hostija je pravo telo našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki nam daje moč zoper skušnjave

Kandidat združene slovensko-nemške konservativne stranke, gospod Janez Huber, zmagal je pri dopolnilni deželno-zborski volitvi sijajno; dobil je namreč 54 glasov. Nasprotni „bauernbundarski“ liberalni nacijonalec Berger je dobil samo 26 glasov. Slava! Živel! značajni volilci! Obširneje prihodnjič.

Nekaj resnobnih besedij za kmete.

(Spisal Jakob Žiga, kmet v Rovtahu.)

(Konec.)

Ravno tako „po dohtarsko“ je z nami ravnal sleparski liberalizem. Vsi njegovi darovi, ktere je nam kmetom prinesel, so prazna slama brez zrna. Zdaj pa misli, ko nam natakne na oči zelene glaže puhlih besedij o svobodi in napredku, da bomo to liberalno slamo požirali kakor krvave pa bele klobase sè zeljem! — Mi propadamo, mi dobro čutimo, kako smo ogoljufani.

To je res, da nimamo več rabote, ktera je nas tako težila, ali zgodilo se je ravno tako, kakor onemu nesrečnežu, kterege so peljali iz jedne ječe čez dvorišče v drugo ječo. Danes sicer ne rabotujemo gospódski kakor prej, ali rabotujemo Judom in še nekemu drugemu. V stari raboti smo rabotovali jeden ali dva dni na teden ali na mesec, in v tej judovski raboti se potimo ter delamo celo leto in kar je pri tem najboljšje — takrat nismo plačali pri raboti toliko davkov, kakor pri sedanjí raboti: sedaj tako plačujemo, da nam „havtre“ pokajo. Naj se torej liberalizem čisto nič ne baha, da je nas rešil gospódске rabote, ko nas je zopet upregel v judovsko raboto.

Imamo pravico razkosati svoje zemljišče (deliteljnost zemljišč), ali prosim Vas, kdo pa ima od tega dobiček? V teh 26 letih, kar imamo deliteljnost zemljišč, je kmečki stan zelo propadel; in če pojde tako naprej, bode se moral hitro kak kmet našokati in postaviti v muzej, da bi sto let pozneje ljudje vedeli, kako je izgledal kmet pred sto leti. Tako je, ljuba gospóda; deliteljnost zemljišč je za nas nož, kteri bogatinom pomaga, da bi iz nas rezali kožo, kakor iz sv. Jerneja.

Imamo samoupravo. Ko smo to besedo prvokrat slišali, oblizovali smo se mi kmetje kakor ob času kolin; vsi smo si mislili: primaruha, tole bode za nas slastna pečenka, ktera nam bode dišala; ali po tej pečenki je nam prišlo slabo. Jaz si pri drugej priliki to samoupravo posebej posvetim; danes pa iz nje izberem samo nekaj. — V starih časih, kdor se je hotel oženiti, moral je prinesiti od urada dovoljenje, in tega dovoljenja ni dobil, če se ni izkazal, da more preživiti sebe, ženo pa otroke. Danes pa se ljudje ženijo brez dovoljenja in na Ogerskem se bodo zdaj ženili tudi brez duhovnika, kakor cigani; danes nihče ne sme ženina vprašati, ali more preživiti družino? Človek, kteri nič nima in nič ne zna, se oženi in potem pride s 6 otroci na vrat — občini. Slabo odgojena mladina se v svetu npravo pokvari in nezakonski otroci se pošljejo na vrat — občini. Mlad človek gre v svet, dela nekje v tovarni, v občini ni bil celo svoje življenje, oženi se in ko je star, tovarnar mu ne dá več dela, in okrajno glavarnstvo ga pošlje s celo družino — občini na vrat.

Naša občina, ki ima komaj 400 prebivalcev, mora plačati 300 gld. na leto za nezakonske otroke, mora skrbeti za dva stara delavca in razun tega za celo vrsto domačih revežev. Uprašam, ali je to pravično, da bi občina plačala za nenravnost drugih ljudi? Imamo pač samoupravo, to je prav

našega popačenega telesa. Kri in hostija ste poroštvo našega prihodnjega prerojenja. Društvo vednega češčenja ima namen, pospeševati in razširjevati češčenje tega skrivnega znamenja hostije in krvi, ljudi obračati k Zveličarju v najsvetejšem zakramentu, da ga molijo in se vadijo v češčenju Božjem, ktero češčenje se bo na večne čase nadaljevalo v nebesih, v družbi angeljev in svetnikov.

Drugo znamenje je sv. križ, skrivnostno znamenje vere, ker nam kaže Božjo modrost in usmiljenost Božjega sina, ki je od vekomaj sklenil, podobno hlapca na se vzeti in podati se v revno in bitko življenje, da nam pokaže pot v nebesa. Društvo vednega češčenja razširja tudi to znamenje, ker podpira revne cerkve v samotnih krajih, da se tudi tam Bog časti in se mu daje hvala za to, da je podelil ljudem blago, ki ga zamorejo rabiti v češčenje Božje. Taki darovi ne bodo ostali brez Božjega blagoslova. Bog bo bogato blagoslovil blage darovalce, kterim bodo njih darovi enkrat v veliko tolažbo, ker so jih angelji zapisali v bukve življenja. Naj torej društvo procvita in prospeva, in Božji blagoslov naj počiva nad njim!

Na to so vsi prisotni poklekli in mil. gosp. knezoškof so jim podelili svoj blagoslov. Potem so si mil. g. knezoškof ogledali razstavo in prijazno govorili s predstojnico grofinjo Adelgundo Rosenberg-Orsini in drugimi udeleženci. Razstava je bila odprta do 17. kimovca.

Smešničar.

Katehet: „Kaj mi veš povedati o sinovih očaka Jakoba?“ Nacek: „Da so že vsi pomrli.“

za prav pravico plačevanja, ker ta samouprava obstoji iz samega plačevanja. Ko včasih pogledam v svojo davkarsko knjižico, meša se mi v glavi od samih števil. Če hoče kmet v sedanjem času s petdesetimi birni posejanja, kakor jaz imam, shajati, ne smejo piščeta in kure „vandrat“ v pisker, ampak na semenj. In potem pa gospóda pravi, da smo mi kmetje gospodje! Sevé, če je gospod ta, kteri mora največ plačati, potem smo mi kmetje gospodje nad vse gospode, sicer pa smo v gospódskem koledarju na zadnji strani.

Kje naj iščemo pomoči? Pri liberalcih? Ti pravijo: „Kmet je kakor vrba, čim več jo režeš, tem bolj raste“. Škoda, da ni kmet vrba, imel bi vsaj takoj zraven sebe debelo palico, s ktero bi mogel dati takemu liberalnemu širokoustnežu primeren odgovor.

Kdo bo nam torej pomagal? Mi si moramo pomagati sami! Pred vsem moramo imeti v deželnem in državnem zboru svoje prave zastopnike in teh dosežemo samo z ustanovo kmetijskih zbornic (kakor so n. pr. kupčijske zbornice). Dohtarji in profesorji, kteri nas zastopajo, naših boleznij ne razumejo. Mi moramo imeti svoje zastopnike v državnem in deželnem zboru, in sicer poštene, resnične kmete, pa ne gospódске „posestnike“, ki se imena „kmet“ sramujejo.

Potem moramo to doseči, da bi mogli sami določevati ceno svojih pridelkov, pa ne da bi jo določevali špekulantje, kteri se brez dela od našega dela obogatijo. In to dosežemo z ustanovljenjem okrajnih kmetiskih zadrug.

Dalje moramo iz našega hrbta spraviti bremenca, ktere nosimo namesto drugih. V ta namen, naj se izdajo stroge postave in naredbe gledé npravnosti in stroge kazni zoper nemarno življenje, in tovarnarji naj sami skrbijo za tiste delavce, kteri so se v njih službi postarali.

Naj se pravičnejše razdeli zemljiški davek in največa bremena naj se naložijo tistim, ki jih lažje nosijo in po pravici nositi imajo. Ako jaz kupim zemljišče za 10 tisoč gld., moram od tega plačati pet sto gld. pristojbin, in ako Jud in sploh bogatin kupi za 10 tisoč gld. obligacij, plača samo 10 kr. pristojbin. To vendar ni pravična mera! Naj se vsakemu meri z enako mero in naj se bogatini ne redijo v škodo kmetov! Da, tako-le se moramo cele stvari lotiti, ako hočemo kmete rešiti.

Proč torej z liberalizmom, kteri je naš največi sovražnik. — H koncu pa vendar še eno rečem: Liberalizma ne bodo ukončali liberalci, ampak tega najlažje za vrat popade katoliška stranka in zato pravim: mi kmetje se moramo zbirati le na katoliškem polju in le na tem polju bomo premagali vse sovražnike svoje in sovražnike delavskega stanu.

Za zdaj dovolj in oprostite mi, da je moje peró sem ter tja malo robato, saj veste, da ga je držala nerodna roka, in če Vam in Vašim bralcem to dopade, kar sem napisal, spišem Vam zopet nekaj.*) Zdravi ostanite!

Dopisi prijateljev.

(Kronin dar!) Povodom zmage pri državnozbornski volitvi v Smohorju in v Spitalu so darovali družbi sv. Cirila in Metoda kot prispevek za slovensko šolo v Velikovec č. gg.: Simon Ineko, dekan, 5 kron; Matija Kus 4 krone, Simon Bauer 2 kroni, Jan. Einspieler 2 kroni, Gregor Einspieler 2 kroni, Janez Globočnik 2 kroni, Franc Bergman 2 kroni, Martin Krejčí 3 krone, Davorin Ehrlich 2 kroni, Anton Gabron 2 kroni. Skupaj 25 kron. Lepa hvala vsem darovalcem! Živeli nasledniki!

Iz Brda na Zili. (Volitev volilnih mož) vršila se je pri nas dné 17. kimovca v Melviškej šoli. Prišlo je 54 volilcev, dasiravno so Melviče le bolj na spodnjem kraju občine naše. Katoliško-socijalna stranka zastopana bila je jako močno, tako sicer, da bi bili premagali volilci iz ene same vasi celo liberalno kompanijo, ktera je dobila samo po 10 glasov. Seveda smo liberalce vrgli, kakor je prav, po njih načelu; kajti pred volitvami vedno trobijo nam na ušesa: „Kmet le kmeta voli!“ Mi smo to storili, zdaj jim pa spet ni prav. Mi jim povemo in svetujemo, le pri kopitu ostati, potem bo vse dobro; njih sodba o nas pa je popolno njim podobna in neresnična. Povedati moram tudi, da se Borovski mešetar jako trudi, ob času volitve biti modra in merodajna oseba. Krokati zna dobro — znesel pa ni nič! — Naj ta mož drugokrat rajši v svojej občini nastopi liberalni misijon, če bo kaj izdalo; toda Goriče, te mu delajo pregla-vico, ker njih prebivalci so pač dobri kristjani in ne marajo za liberalno modrost. — V našej občini pa nemamo praznih buč in ne bomo prej sprejeli veronauka tega proroka, dokler ne dokaže, da so liberalci res prijatelji kmetškemu stanu; mi jih ne poznamo za take in tudi Goričani ne, zato so jih pa tudi pri volitvah vrgli. Radovedni smo, kaj poreko liberalci zdaj našemu gosp. župniku, ki so tudi tokrat prišli k volitvi. Ali jih bodo tudi uvrstili med hujskače, ker se sicer nič ne utikajo

*) Prosimo! Ured.

v politiko? Nas je njih navzočnost jako razveselila. Z nami tedaj liberalci ali nacionalci nič ne opravijo. Vrgli pa so njih pušice in razlili njih žolč na našega kandidata, kteremu podtikajo vse mogoče neresnične neznajnosti. Slovenci, bodite trdni in ne verujte jim! Dan pred volitvo naj bi se snidli vsi na Brdu in imeli zborovanje. Naj se pripeljejo do postaje „Vellach-Kühnbürg“, kjer jih hočemo z vozi pričakovati.

Iz Zilske doline. (Končane volitve) so nam pokazale Zilsko dolino v pravi luči; pokazale so nam, da hrani Zilan v svojih moških prsih trdno versko prepričanje in plamtečo ljubezen do svojega národa, kterih svetinj si ne pusti oskruniti po liberalnih čenčah, naj jih že sliši iz ust kakega učitelja ali celo doktorja. Zastonj je bil trud dr. Abuje, zastonj vsi naporí k temu komandiranih in od „nemškega šulferajna“ plačanih učiteljev, ki so, kakor doslej zmirom, tako tudi letos hoteli metati ljudem pesek v oči, da bi ne videli in spoznali resnice; ogromna večina je volila tako, kakor je tirjala vest in skrb za boljšo prihodnost. Liberalcem je spodkopavalo tla napredovanje ljudi v politični zrelosti. V Goričah sta dala dva moža vpreči ter se peljati do 10 minut oddaljenega volišča, ker niste mogla zavoljo bolnih nog hoditi. Ali ni to jasen dokaz, da so dobro znani s politiko, da dobro poznajo veliki pomen volitev, ki so v resnici najimenitnejša državljanska pravica? Ta dva moža sta: Tomaž Pip in Tomaž Raušer. S spoštovanjem smo zapisali njiju imeni, in hočemo, da bi jih vsi Slovenci s spoštovanjem imenovali. Naj sta v ponos vsem zavednim, v osramočenje pa onim kimovcem, ki pravijo: kaj je mene treba pri volitvi, saj bodo brez mene tudi opravili! Če bi bili Zilani pri zadnjih volitvah tako mislili, bi naša stranka ne bila dosegla v Goričah dvakrat in v Blačah petkrat več glasov, kakor nasprotniki.

Od Zile. (Zlata knjiga.) Pri volitvi za državni zbor so glasovali za krščanskega kandidata: V St. Štefanu: Jernej Lekš, Anton Milonik Sodar, Anton Assinger Lamprecht, Andrej Madrič in Anton Žak. V Blačah: Jernej Limpelj Muhovec in Tomaž Kuk Krofl. V Goričah: Jak. Robin Čeglič. Na Brdu: Franc Grafenauer Plac, Vinko Ravtar Vedenič, Jožef Cvik Pajer in Voltež Brugger. Slava jim!

Iz Straje vesi v Zilski dolini. („Bauernbund“ popolnoma pogorel — sijajna zmaga naše stranke.) Dnó 16. septembra je napravil znani „prijatelj“ kmeta „Bauernbund“ v gostilni gosp. Antona Ahaca na Bistrici svoj shod. Misli je uplivati na moža zarad prihodnje volitve, — pa kako čudno se je opekel, zbralo se jih je le okoli 20 mož, večidel iz družih krajev. Gosp. dr. Abuja in g. Kirschner sta mogla spoznati, da jim je tukaj odklenkalo, zato sta tudi že o 1/26. odrinila. „Bauernbund“ je popolnoma pogorel — liberalna stranka je pri nas brez vsega upliva. Da je temu resnica, to je očitno pokazala volitev volilnih mož 17. kimovca v Strajivesi. Ginljivo je bilo videti, kako nepremakljivo so stali naši vrli Zilski možje na strani svojih dušnih pastirjev, č. g. Vavtižarja, župnika na Bistrici, in č. g. Franceta Katnika, župnika Gorjanskega. Zmagali smo sijajno, našinci so dobili okoli 60 glasov, liberalci okoli 20 glasov; k tej številki se pa more še pristaviti, da naših pričujočih mož veliko ni smelo voliti, ker niso bili v imeniku izkazani, iz nasprotnikov so pa nekteri taki volili, kteri še pravice nimajo. Ali je to prav? Zmagali smo, — liberalci so poparjeni, glave so imeli čudno povešene, eden izmed naših je celo šaljiivo djal: „Dobro bi bilo, s kakimi ostrvmi jim glave podpreti.“ Vrli slovenski Zilan je že sit praznih liberalnih čenč; on je spoznal še o pravem času, kdo je njegov odkritosrčni prijatelj; on vé, da le v krščanskem socijalnem programu najde pomoč in rešitev. Moja skromna misel je, da ostane cela slovenska Zilska dolina naša, da bo od sedaj zmiraj svobodna slovenska pesem po lepi Zilski dolini donela. Konečno moram še omeniti, da je naša mladina čudno zbu-jena in nabrušena za národno slovensko stran. Ziljski fantje, le neustrašljivo tako naprej — kmalu bo nam potem prisijalo milejše solnce. Vi ste naše veselje — vi ste naše upanje. Gorjé, kdor sovraži slovenski svoj rod!

Iz spodnjega Roža. (Ljudska štetev.) Pred menoj leži koroški „Ortsrepertorium“. Pregledujem ga in se čudim, kako so šteli — Slovencem v škodo. Poznam precej dobro vso Koroško, torej me te številke ne morejo prevariti. V Borovljah so našli 1391 Slovencev in 907 Nemcev. Kje so neki teh 907 Nemcev dobili? Jaz ne vem v Borovljah za 50 pristnih Nemcev. Še bolje znajo Slovence skrivati v Pliberku. Tam so jih našli samo 107, Nemcev pa 977; radi mi bote verjeli, da mnogi teh „Nemcev“ še nemško ne znajo. V Celoven in Beljaku pa so nam Slovencev pojedli kar na tisoče! V Železni Kapli je morda komaj 40 pravih Nemcev, našli so jih pa 460. Pa ne samo

v mestih in trgih, tudi po vaseh najdemo številke, ki človeka kar k smehu silijo. V občini Gospa Sveta so našli samo 41 Slovencev. Vetrinjska občina je z malimi izjemami slovenska; našli pa so tam 707 Nemcev in le 628 Slovencev. Občina Št. Tomaž je tudi slovenska, v obeh farah (Št. Tomaž in Timenica) se slovensko pridiguje. Našli pa so v celi občini 859 Nemcev in le 743 Slovencev. V Grabštanju so našli 114 Nemcev, čeravno jih v resnici še 20 ni. Krono tej lažjivi statistiki pa je postavila vasica Brdo pri Grabštanju, ki šteje 36 prebivalcev, kateri so vsi Slovenci, še enega Nemca ni vimes, zapisani pa so vsi za Nemce! Ključ do tega pačenja resnice jim daje beseda „občevalni jezik“. Mnogi koroški Slovenci, posebno okoli Celovca, lomijo za silo tudi nemščino, zato se niti ne zlažejo, ako rečejo, da je njih občevalni jezik včasih nemški. Pod to pretvezo jih štetna komisija pobaše v koš „nemškega občevalnega jezika“. Da je to nepravilno, je pač jasno. Ker se sme le en sam jezik za „občevalni jezik“ zapisati, moral bi vendar tisti jezik veljati, ktereга ljudje rabijo v družini, v pogovoru z otroci in posli, ne pa tisti jezik, ktereга človek morda enkrat v tednu rabi, kedar v mesto pride. Drugič smo pa s tem goljufani, ker se te številke rabijo tako, kakor bi se štela narodnost. Pri štetvi pravijo: „Mi vas ne prašamo, ali ste Slovenci ali Nemci, ampak prašamo vas, kako med seboj govorite.“ Kjer hočejo kmetje „nobel“ biti in so že bolj nemškutarskega duha, odgovorijo na to: „Mi govorimo navadno že koj nemško med seboj.“ Ta izjava zadostuje, da se vsi za Nemce zapišejo. Na Dunaju pa potem pravijo: „Saj na Koroškem ni več kot 101.000 Slovencev, ljudska štetev to dokazuje.“ To pa ni res, ljudska štetev nič ne dokazuje, ker tista šteje le „občevalni jezik“, ne pa narodnosti. Za to štetev bi bila pač nova, boljša postava potrebna!

Iz Železne Kaple. (Volitev v šolski svet v Belski občini.) V šolski svet Belske občine so izvoljeni: č. g. župnik Šim. Muden, č. g. M. Šervicelj, komendant in župnik na Reberci, ter posestnika Ernest Županc in Filip Pasterk. Nemške liberalne gospode hudo peče, da nas niso mogli vreči. Novi župan g. Ant. Mubi je odločen našinec. Upamo torej, da pojde vse v lepem redu po našem geslu: „za Boga, domovino in cesarja!“ Kaj bomo zamogli storiti v zadevi potrebne slovenske šole v Kapli, ki bi služila tako slovenskim tržanom, kakor čisto slovenski okolici (Belski občini), to bomo še le uganili, kedar se večkrat zberemo, danes bi bilo prežgodaj, o tem kaj več spregovoriti; imena možakov pa, ki so v krajni šolski svet izvoljeni, so nam porok, da te zadeve ne bomo pustili v nemar. Sijajne slovenske zmage Zilanov in Kanalcov, o katerih ravno zdaj v časnikih beremo, osrečujejo tudi nas k vedno uztrajnejšemu boju za naše pravice in za boljšo bodočnost slovenskega rodu.

Iz Lončnega vasi pri Pliherku. (Cerkveno opravilo in šolarji.) V naši lepi cerkvi Device Marije v Lončni vasi smo imeli na veliko Gospojnicu lepo cerkveno opravilo. Zahvalimo prav lepo častito Pliherško duhovščino za ves njen trud. Grajati pa moram šolsko mladino, ki letos pri obhodu ni imela nobenega reda. Ko je bil še prejšnji učitelj g. Svikaršič pri Božjem grobu, držal je šolarje v lepem redu, če je bilo kako pranganje, in tega smo bili vsi veseli; škoda, da je ta gospod proč šel, menda na Krčanje. Novega učitelja, gospoda Pavliča pa prosimo, naj tudi on otroke pri cerkvenih slavnostih v lepem redu drži, naj jih izreja v krščanskem duhu, da bodo tudi potem, ko odrastejo, radi v cerkev hodili, ne pa po gostarijah in slabih potih se vlačili.

Sv. Križ pri Spodnjem Dravogradu. (Posvečevanje cerkve.) Slikarski mojster g. Fantoni je letošnje poletje našo romarsko cerkev sv. Križa lepo prenovil in napravil na stropu primerne lepe slike. Prenovljena cerkev se bode na rožnovensko nedeljo, dné 7. vinotoka (oktobra) t. l., slovesno blagoslovila. Slavnost se prične ob 1/2 9. uri s sv. mašo in bodete tudi slovenska in nemška pridiga. — Radi prihajajo pobožni Slovenci na našo lepo Božjo pot, da tu pod sv. križem iščejo tolažbe in pomoči, upamo torej, da se jih zbere tudi pri posvečevanju prav mnogo, da povišajo ono izvanredno in redko slavnost. — Jako veliko romarjev, Slovencev in Nemcev, zbralo se je tu letos na praznik bl. Marijinega imena. Ob priliki podali bomo cenjenim „Mir“-ovim bralcem natančnejši popis naše Božje poti in njenega postanka.

Glasovi nasprotnikov.

Vojne priprave nasprotnikov.

Izid volitve za državni zbor na gornjem Koroškem je naše (koroške) „naprednjake“, t. j. združene liberalce in narodnjake, s strahom napolnil. Zato so sklicali v Beljak „shod zaupnih mož“.

V listu „Freie Stimmen“ od 18. kimovca št. 112. beremo, da je prišlo na shod kakih 150 pristašev. Predsedoval je neizogibni Ghon, levičar in liberalce; največ govoril je pa dr. Steinwender, glavar nemško-narodne stranke; torej so liberalci in nacionalci tu na Koroškem v lepi slogi, med tem, ko so si na Štajerskem in Češkem hudo v laséh! Kdo nam to razjasni? Napovedali so pri tem Beljaškem shodu skupno vojsko zoper Slovence in „klerikalce“. Kot svoje središče so si izvolili „nemško ljudsko društvo v Beljaku“, kot svoja dva strankarska lista pa so proglasili „Freie Stimmen“ v Celovcu in „Kärntner Nachrichten“ v Beljaku. Razun teh hočejo pa še en list za revno ljudstvo ustanoviti, ki bi izhajal po dvakrat na mesec. Nadalje so sklenili, da hočejo po vseh občinah nastaviti zaupne može, da hočejo pridno zbere napravljati; potem hočejo izdajati „ljudski koledar“ in razne knjižice. Slednjič so za dobro spoznati: ustanovljati posojilnice, kmetijske in obrtne zadruge, nadaljevalne šole in ljudske knjižnice, ter podpirati nemški šulferajn in društvo „südmark“. Vidi se, da so ti modri gospodje začeli k nam v šolo hoditi. Vprašati pa je vredno, zakaj da se teh rečij niso že prej spomnili, ampak še le zdaj, ko jim že voda v grlo teče? Nas vse te priprave nič ne strašijo; nasprotno nas bo le veselilo, ako bodo ti gospodje res kaj storili za pravo omiko in za gospodarski napredek kmetov in roko-delcev. V tem oziru imajo veliko zamujenega dopolniti, prej da si spet pridobijo zaupanje ljudstva. Da bi ti ljudje res hoteli ljudstvu na noge pomagati, tega ne bomo prej verjeli, dokler dejanj ne vidimo. Da bi se pa s podpiranjem „šulferajna“ in „südmarke“ nemškemu kmetu kaj pomagalo, to je bedasto misliti. Kaj ima nemški kmet od tega, če dobivajo učitelji med koroškimi Slovenci po 70 gld. letne podpore od šulferajna in jih potem zapijejo. Edini človek, ki ima od tega dobiček, je le vaški gostilničar. In kaj ima nemški kmet od tega, če „südmarka“ kupi kako raztrgano bajto na slovenski meji in jo podari kakemu nemškemu agitatorju? Nemec, ki je delaven, si bo že tudi brez „südmarke“ pomagal; kdor je pa najet in na mejo postavljen le za politično in narodno hujskarijo, tak bo najbrž za pridno delo in skrbno gospodarstvo za nič in tudi „šenkane“ bajte ne bo dolgo obdržal. Takih usiljencev se mi nič ne bojimo, nemškim kmetom pa tudi nič ne koristijo. Ko bi liberalnim gospodom res kaj na tem bilo, da ljudstvu pomagajo, morali bi vendar toliko razsodnosti in pameti imeti, da je treba boljših postav; postave so pa enako veljavne za Slovence, kakor za Nemce; kdor tedaj kmetom pomagati hoče, mora privoščiti boljših časov tako slovenskim, kakor nemškim kmetom; to ne gre, da bi se delale za vsako deželo drugačne postave. Če tedaj ti nemški „naprednjaki“ po eni strani slovenskega kmeta napadajo s „šulferajnom“ in „südmarko“, po drugi strani pa trdijo, da hočejo kmetom na noge pomagati, mora vsak z glavo odmajati in reči: „Besede sicer slišim, pa vere mi manjka.“

Kdo je največji sovražnik nemškega ljudstva?

„Freie Stimmen“ pišejo, da naj bo nemške duhovnike sram, da so se pri volitvah v Zilski dolini zvezali z Einspielerjem, Haderlapom in drugovi, ki so največji sovražniki nemškega ljudstva. Na to odgovorimo, da mi nismo nobeni sovražniki nemškega ljudstva, kar smo že s tem pokazali, da smo slovenskim Zilanom in Kanalcem svetovali, naj volijo pri prvi volitvi za državni zbor Nemca Peitlerja, pri drugi za deželni zbor pa Nemca Huberja. Mi se sploh z nemškim ljudstvom ne vojskujemo, ampak s tisto nemško gospodo, ktera nas zatira, nam krati naše pravice in nam koplje narodni grob; s pravičnimi Nemci pa hočemo v miru in složnosti živeti, kakor jasno priča naše postopanje pri zadnjih volitvah. Pravi in največji sovražniki nemškega ljudstva so le ravno tisti liberalni nemški gospodje, ker ljudstvu usiljujejo take poslanke, ki delajo za ljudstvo škodljive postave, ga ali sami izsesavajo ali pa ga Judom v skubljenje prodajajo, ob enem pa ljudstvu jemljejo vero in z njo najboljšo moralno zaslombo, plemstvo Božjega detinstva ter poročstvo časne in večne sreče. Ali ste razumeli, g. Dobernik?

Politični pregled.

V Pešti ste zborovali delegaciji. Mladočeh dr. Pacak je govoril proti trozvezi in rekel, da je Rusija edini zanesljivi prijatelj Avstrije. Minister Kalnoky je zagovarjal zvezo z Nemčijo in Italijo, pa pristavil, da je Avstrija tudi z drugimi državami v prijaznih odnosajih. On je zanikal kako vojaško zvezo s Srbijo in kak razpor z Rumunijo

ter omenil, da se preobrat v Bolgariji ne dotika Avstrije. Tudi je rekel, da Avstrija za zdaj ne misli na to, da bi Bosno popolnoma vzela pod svojo oblast. — Ogri dobijo vojaško akademijo in novo kadetno šolo. Za vojaške potrebe plačujejo pa le 1/4, mi pa 3/4. — Pregarjanje Rumuncev na Ogerskem se še vedno nadaljuje. Zdj bo sojenih spet 17 rumunskih učiteljev, ker so odobrvali pritožbe v znani spomenici. — Državni zbor se skliče bojda prihodnji mesec. Minister Schöaborn mu bo predložil novo postavo o mirovnihih sodiščih. — V Litomišlju se je zbralo 300 odposlancev raznih čeških katoliških delavskih društev. Tudi na Češkem je krščansko-socijalno gibanje vedno bolj živahno.

Če je verjeti poročilom iz Azije, potem so Japonci zmagovali na suhem in na morju. Na suhem je bila velika bitka pri Pingjangu, ter so bili Kitajci popolnoma premagani in v beg zapoden. Po japonskih poročilih imeli so Kitajci 16.000 mrtvih in ranjenih; Kitajci pa jih priznajo le 6600. Tudi na morju je bila huda bitka, in se Japonci hvalijo z zmago. Pravijo, da so uničili pet kitajskih ladij. Kitajci pa pravijo, da so tudi oni ukončali štiri japonske ladje. Toliko je gotovo, da je tudi v tej bitki en par tisoč ljudi konec vzelo, ker so vojaki tistih ladij, ki so se potopile, večinoma utonili. Vsa ta kri se po nepotrebnem prelija, ker nazadnje evropske velesile vendar ne bodo dopustile, da bi Japonci vzeli Korejo. Ta šiba pa je prišla nad Kitajce morda zavolj tega, ker že vsa leta kristjane preganjajo in pobijajo ter so že mnogo nedolžnih misijonarjev umorili. Japonci pa z našimi misijonarji lepo ravnaajo, zato imajo srečo v vojski.

Gospodarske stvari.

Krmljenje z gnjilim krompirjem. Pri krompirju razločujemo suho in mokro gnjilobo. V prvem slučaju se izpremeni sočno gomoljno staničje v drobkovino ter postane žilavo usnjato. Ako bolezen napreduje, začne se krompir krčiti ali gubiti, dá se prav lahko razdrobiti ter slednjič popolnoma zapade suhi trohnohi. Pri mokrotni gnjilobi pa krompir začne prav hitro razpadati ter se staničje izpreminja v neko umazano brozgo, ki se tem hitreje širi, čim ugodnejši so za njo zunanji uplivi. Ako se je živina krmila s takim bolnim krompirjem, se doslej splošno niso še opaževale zle posledice. Opazila se je sicer semtertja lijavica ali pa napetost, toda pokazovali sta se tu in tam tudi tedaj, ako se je živini pokladal zdrav krompir. Toliko se lahko reče o krompirju, ki je le deloma gnjil. Da je pa popolnoma gnjil krompir živini škodljiv, o tem pač nobeden ne dvomi. Kolikor so dokazale poskušnje, dá se glede pokladanja bolnega krompirja to-le reči:

Suho gnjil krompir je težko prebavljiv in so posebno njegovi žilavousnjati deli celó neprebavljivi. Pri mladih prašičih se je že večkrat pripečilo, da so jim taki krompirjevi deli obtičali v črevih ter se je prasičem vsled tega zaprlo. Za konjsko krmo tak krompir sploh ni sposoben, ker nima niti krepilnih niti redilnih lastnosti. Krave, katerim se je dalj časa pokladal bolen krompir pomešan z repo, sicer niso bile slabe, ali čez nekaj časa so začele težko ustajati. Pri ovcah, katerim so dali večkrat in morebiti preobilo bolnega krompirja, doglala je izkušnja, da so vsled tega večkrat izvrgele. Zatorej, kmetovalci, bodite previdni pri krmljenju z gnjilim krompirjem!

„Kmet.“

Živinski sejmi meseca vinotoka.

Dnó 1. vinotoka v mestu Št. Vidu, v Malestičah, v Čajni in v Kampu pri Wolfsbergu; 4. v Celovcu; 5. v Ukvah; 6. v Trbižu in na Brdu; 8. v mestu Št. Vidu in v Grebinju; 15. v Doberli vasi in Wolfsbergu; 18. Guštanju; 22. v Trbižu, v Črni, v Celovcu (za konje); 29. vinotoka v Železni Kapli, v Št. Mohorju.

Novičar.

Na Koroškem. Pri volitvah volilnih mož za volitev deželnega poslanca v Zilski in Kanalski dolini so volile po želji slovensko-katoliške stranke sledeče občine: Brdo (4 volilne može), Št. Štefan (5), Goriče (2), Blače (2), Smereče (5), Straža ves (5), Žabnice (2), Ukve (2), Lipalja ves (1), skup 28 volilnih mož. Z liberalci je volil iz slovenskih občin edini Podklošter, kjer je 8 volilnih mož. Naša stranka se tam ni udeležila volitve; Št. Lenartčani ne grejo več na volišče v Podklošter, odkar so tam liberalci uprizorili znani pretep, ki se je končal s smrtjo nekega liberalnega volilca. Št. Lenart že dolgo prosi, naj bi se ločil od Podkloštra in dobil lastno občino; kdo mu pomaga, da se ta želja uresniči? — Nemški konservativci so na novo pridobili občine Kotiče (3), Mičice (2) in Kokovo

Zahvala.

Načelnstvo podružnice sv. Cirila in Metoda „za Beljak in okolico“ izreka vsem, ki so sodelovali pri shodu na Dravi dne 23. kimovca t. l., najiskrenejšo zahvalo. Imenoma zahvaljuje gosp. mestnega živinozdravnika Deva iz Ljubljane za njegov poučni govor o umni živinoreji, gospoda Kanduta in druge gospode govornike, ki so nas s svojimi govori poučevali in budili na delo; zahvaljuje za prekrasno petje vrlo pevsko društvo „Gorotan“, kteremu so se blagovoljno pridružili č. g. Ebner, kaplan Prevaljski, č. gospoda bogoslovca Aichholzer in Križaj ter g. Loški organist in gospa Lendovsekova in gospica Bergmanova; zahvaljuje izvrstno igralko Nežo Pinter in vrlo igralce gg. Aichholzerja, Knafelca, Skledarja in Hojzevega sinka, ki so se mnogo trudili z učenjem in z vajami, da so nam že prvokrat prav dobro predstavili igro „Od hiše!“. Razum z igranjem pridobil si je g. Knafelce posebnih zaslug s tem, da je jako okusno oskrbel vse priprave za oder in olepšavo sobe; bodi mu na tem mestu izrečena najtoplejša zahvala. Gospodu Gailerju in njegovi gospi pa gre hvala, da sta naše društvo tako lepo vsprejela v gostoljubno svojo hišo ter nam postregla z okusno pijačo in dobrimi jedmi.

Slava in hvala vsem! Bog pa, ki ljubi tudi Slovence, poplačal vam bo vse, kar ste storili v pouk in probujo zatiranega, a poštenega naroda slovenskega na Koroškem! Na Vočilu, dne 26. kimovca 1894.

Matija Wutti p. d. Pajovec,
načelnik podružnice.

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Kotmaroves in okolico bode imela na roženkransko nedeljo dne 7. oktobra 1894, ob 3. uri popoldne, v gostilni Val. Štangelnja v Kotmarivesi svoj

letni občni zbor

po sledečem dnevnem redu:

1. Pozdrav predsednika.
2. Poročilo tajnika in blagajnika.
3. Sprejem in vpisovanje udov.
4. Volitev novega odbora.
5. Slučajni govori in nasveti.

Po zborovanju bode prosta zabava in petje s sodelovanjem domačih pevcev.

Prijazno vabi vse ude in prijatelje te družbe k obilni udeležbi
načelnstvo.

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Črno in okolico imela bode na roženkransko nedeljo dne 7. vinotoka t. l. ob 3. uri popoldne v gostilni gosp. Štularja v Črni svoj

letni občni zbor

s sledečim sporedom:

1. Pozdrav načelnikov.
2. Slavnostni govor.
3. Petje.
4. Poučni govor o gospodarstvu in živinoreji.
5. Petje.
6. Poročilo tajnikovo o društvenem delovanju v preteklem letu.
7. Volitev novega odbora.
8. Vpisovanje udov.
9. Slučajni nasveti.

Prosta zabava.

Na ta zbor, pri katerem sodeluje vrlo pevsko društvo „Gorotan“, vabi vse zavedne Slovence in Slovenke od blizu in daleč najljubše
odbor.

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Št. Kancijan in okolico bode imela v nedeljo dne 14. vinotoka 1894, ob 3. uri popoldne v gostilni „pri Majarju“ v Št. Kancijanu svoj

letni občni zbor

po navadnem dnevnem redu.

Po zborovanju bode prosta zabava.

Uljudno vabi vse ude in prijatelje te družbe k obilni udeležbi
načelnstvo.

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	4	30	5	35
rž	3	10	3	90
ječmen	2	90	3	60
oves	2	10	2	60
hejda	4	10	5	15
turšica (sirk)	4	20	5	25
pšeno	6	20	7	70
fižol	5	20	6	45
repica (krompir)	—	85	1	40
deteljno seme	—	—	—	—
grah	4	—	5	—

Sladko seno je po 1 gld. 50 kr. do 2 gld. — kr. kisló 1 gld. 40 kr. do 2 gold. — kr., slama po 1 gold. 30 kr. meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 64 do 72 kr. kila, maslo in puter po 90 do 100 kr. — Pitane vole plačujejo mesarji po 35 do 38 gld. stari cent.

(4). Ta volilni okraj je torej za liberalce zgubljen. — Mlin v Žalcu je kupil notar dr. Vest za 38.000 goldinarjev. — Urednik Otič iz Beljaka je bil v pravdi z uradnikom Orosijem v Borovljah obsojen na enomesečni zapor in v stroške. — Dne 16. kimovca so imeli v Velikovcu velik dirndaj, ko so blagoslovili nemški otroški vrtec. Ker se tam v nemških družinah itak nemško govori, je pač nemški otroški vrtec nepotreben; jasno je torej, da ima ta vrtec le namen, ponemčevati slovenske otroke. Za tak namen pa je škoda cerkvenega blagoslova. — V Marijanišču je letos 150 gojencev. — V Dravograjski farni cerkvi je neznan tat izpraznil dve nabiralni pušici. — V Rožni Bistrici je 10letna deklica za opeklinami umrla. — Iz tajnikovega poročila družbe sv. Cirila in Metoda posnamemo, da se bo šola v Velikovcu v igredi 1895 zidati začela. Za 1250 gld. kupljeni prostor obsega eno oralo in 706 sežnjev. Bog daj družbi mnogo dobrotnikov, da bi stroške za to stavbo lažje uztrepala! — Postava koroškega deželnege zbora o razdelitvi občine Tolsti Vrh od svetlega cesarja ni bila potrjena.

Na Kranjskem. Iz Krke je nekega dečka rešil hlapec Šetina v Vavti vasi. — Društvo pekovskih pomočnikov se je ustanovilo v Ljubljani. — Blejski grad je bojda na prodaj. Želeti bi bilo, da ga kupi dežela, da krasno letovišče ne pride polagoma tujcem v roke. — Vipavsko katoliško društvo je izvolilo za predsednika č. g. dekana Erjavca, za podpredsednika pa g. grofa Lanthierija. — Kranjske latinske šole bodo dobro uspevale, kakor se kaže. Že v prva dva razreda se je letos upisalo 134 učencev. — V Ljubljani se je v veliki gimnazij upisalo 690, v mali 360, vkupaj 1050 učencev. — Gasilno društvo snujejo v Želimirih pri Ljubljani.

Na Štajerskem. V Mariboru se je odprl slovenski otroški vrtec. — V Račici pri Laškem trgu so mrtvega našli nekega Zupančiča. — V Mariboru se je v prvi slovenski razred latinskih šol upisalo 80 učencev. — Pogorel je Janez Georg v Makolah. Škoda je velika.

Na Primorskem. V Gorici se bo ustanovil že tretji slovenski otroški vrtec. Goriški Slovenci napredujejo. Bog jim daj še slovo v znamenju krščanstva, pa bodo še bolj napredovali! — V prvi razred latinskih šol v Gorici se je upisalo letos 135 učencev. — V Trstu je umrl judovsk skopuh, ki je jako siromašno živel. Po smrti so našli v njegovem brlogu 55.855 gld. v vrednostnih papirjih. — Na Predelu je neki vojak tako nesrečno padel, da si je vrat zlomil. — Na sv. Gori bilo je 8. in 9. kimovca 8000 romarjev. — V Kalu pri Kanalu so se pijani fantje stegli in napadli so celó duhovnika, ki jih je miril. Med Slovenci je taka surovost nezaslišana. — V Avčah so dobili nove orglje.

Po drugih deželah. Gobova bolezen se je začela širiti na Španjskem. — Pogorelo je celo mesto Kubeza na Ruskem. Tam imajo še lesene hiše, zato ognja z lepa ni ustaviti. — Društvo katoliških učiteljev v Nemčiji šteje 4000 članov. Koliko bi se jih le na Koroškem dobilo? — V Pančovi bodo postavili spomenik maršalu princu Evženu. — Pri Otoču na Hrvaškem je državnega gozda zgorelo za 100.000 gld.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Prestavljeni so: č. g. Jožef Vintar, provizor v Ovbrah, pride za provizorja v Kaplo na Grobniškem polju; č. g. Vaclav Valeš, provizor v Šmarjeti, pa pride za provizorja v Ovbri; č. g. Jožef Fugger, kaplan v Doberli vesi, gre za kaplana v Libeličah; č. g. Rudolf Perné, kaplan v Libeličah, pa za kaplana v Doberloves. Č. g. A. Pelnař, provizor v Črni, pride za mestnega kaplana v Celovcu; za provizorja v Črno pa pride č. g. Jak. Kindlman, zdaj na sv. Višarjih. — Fara Šmarjeta se bo oskrbovala iz Št. Jurja pri Gornjih Trušnjah, fara Šteben pri Spodnjih Trušnjah pa iz Ovber. — Č. g. Franc Treiber, kanonik v Velikovcu, je bil od mil. g. knezoškofa potrjen kot predmestni župnik v Št. Rupertu. — Razpisani ste fari Kapla na Grobniškem polju in Kolbnica do 31. vinotoka t. l.

Za pogorelce v Fovji vasi pri Podkarnosu so darovali:

Fran Sadnikar, trgovec v Celovcu 2 gld. — kr.
Izkazano v št. 26. „Mira“ 13 „ 50 „
Skupaj 15 gld. 50 kr.

Listnica uredništva.

Dopisnikom iz Homa pri Mižici: Dopisov brez podpisa ne moremo sprejemati; kajti kje bomo potem pričeli iskati, ako bi prišlo do tožbe?

Loterijske srečke od 22. kimovca.

Gradec 46 9 79 47 65
Dunaj 29 77 59 5 19

Pijančljivost

se lahko ozdravi z antibiotinom, kakor mnoge skušnje pričajo. — Mnogo zahvalnih pism lahko vsakemu pokažemo in zastoj pošljemo v pregled. — Zdravilo nema duha, torej se pijancu lahko daje tudi brez njegove vednosti. — Ena doza stane 2 gld. 20 kr.; dvojna za bolj zastarane bolezni 4 gld. 40 kr. Poštino plačamo tukaj, ako se denar naprej na nas pošlje. Prodaja: Adler-Apotheke, Lugos, Banat Nr. 721.

Služba mežnarja in organista

se odda v Kapli pri Dravi. Oglasila naj se pošljejo na cerkveno predstojništvo v Kapli pri Dravi, pošta Podgoro (Unterbergen).

Pijte kavo

vedno
mešano z

Oelzovo

kavo

Zakaj? Zato, ker daje kavi prijeten duh in lepo rumenkasto barvo. Ker je Oelzova kava izdelana iz najboljše, čiste tvarine in je zelo tečna. Za zdrave in bolne je to okusna in krepka jed. Pri nakupu pazite na ime **Oelz** in na **varstveno marko**.

Dobi se v **vseh** boljših prodajalnicah za tržaško blago.

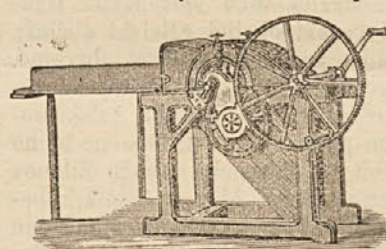
Tovarna za kmetijske stroje.

Kdor potrebuje kak kmetijski stroj, naj se obrne naravnost na tovarno

Konrada Prosch-a,

v Celovcu, Adnergasse št. 19.

nasproti c. kr. kmetijske družbe,

kjer se dobijo naj-novejše mlatilnice, slamoreznice, gepeljni itd.

Tudi se pokvarjeni stroji v lastni delavnici popravljajo. Točna in ceno postrežba.

Cenike pošilja zastoj.

Josip Lorber-jeva

livarna za železo in kovine, in tovarna za stroje v Žalcu pri Celju

izdeljuje in popravlja različne, posebno pa kmetijske stroje, uliva iz železa in kovin (vsaktere zmesi) vse predmete za žage, mline in druge potrebe; napravi cele transmisije po najnovejših sistemih itd. Posebno pa priporoča svoje **travnike brane**, ktere dosedaj v praktični rabljivosti in nizki ceni (mala brana stane samo 26 gld. in velika 32 gld.) še noben izdelek te vrste ni prekosil.

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih goricah raščenega vina izvlečena Francovka je skušen pomoček za oživljenje dušnih in telesnih moči. Zoper protin, trganje, otrpnenje udov, revmatizem pomaga čudovito in uteši bolečine. Ena steklenica velja 1 gld. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni v žolcu, prava dobrota. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu dá skrinjica zastoj in plača se na pošti voznina. Dobi se samo pri **Benediktu Hertl**-nu, graščaku na Goliču pri Konjicah na Štajerskem.

V vsaki fari in občini

se nastavi en pameten, spoštovan in premožen človek **kot zaupni mož** in bo imel kot tak precejšen postranski zaslužek. Pismene ponudbe je poslati z naslovom: „201.191 **Graz**, post. rest.“